

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5Csp/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201726
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8620201726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v spore žalobkyne D. M., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX Q. XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 516,80 eura s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 516,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,80 eura od 21.11.2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.9.2020 domáhala proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 516,80 eura s prísl. a určenia
2 5Csp/68/2020

neprijateľnosti zmluvných podmienok, ako je to uvedené vo výrokoch I. až III. tohto rozsudku.

2. Žalobu odôvodnila dôvodmi, ktoré sú uvedené nižšie tohto odôvodnenia a s ktorými sa súd stotožnil.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla nasledovné:

4. K dobe trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti:

5. V prípade posudzovania zákonných náležitostí úverových zmlúv sa sudy opakovane vyjadrili, že je nevyhnutná aplikácia eurokonformného výkladu z dôvodu nesprávnej implementácie smernice. Uvedenú potrebu eurokonformného výkladu je možné vyvodiť aj z dôvodovej správy k zákonu o spotrebiteľských úveroch, v ktorej zákonodarca vyjadril potrebu transponovať smernicu do právneho poriadku Slovenskej republiky v celom rozsahu.

6. „Eurokonformný výklad nemôže nahradiť absenciu výslovného znenia zákona; zásada konformného výkladu však vyžaduje, aby vnútroštátne sudy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatňujúc výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (rozsudok Európskeho súdneho dvora C 212/04 dňa 4.7.2006, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C 456/98, zo dňa 13.7.2000, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 666/2016, zo dňa 11.10.2016).

7. Na základe uvedeného je možné dospieť k záveru, že ani úmyslom zákonodarcu nebolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 bolo v rozpore so smernicou. Túto skutočnosť potvrdzuje aj novela zákona o spotrebiteľských úveroch č. 279/2017 Z. z. účinná od 1.5.2018, v ktorej zákonodarca reflektoval na vývoj rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky.

8. V rozsudku C 42/15 Súdny dvor Európskej únie zároveň konštatoval, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala konkrétny dátum (termín konečnej splatnosti úveru), pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi identifikovať dátum takejto splátky. V tejto súvislosti súd, aplikujúc eurokonformný výklad, uvádza, že z počtu splátok úveru 96 mesiacov, vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ, ktorým bezpochyby je aj samotná žalobkyňa, vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru. Na margo veci súd uvádza, že zákonodarca predmetnou, vyššie uvedenou novelou ZoSÚ vypustil zo zákona povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere „termín konečnej splatnosti úveru“, pretože uvedené bolo v rozpore aj so Smernicou č. 2008/48/ES. Na základe vysloveného názoru sa súd nemohol stotožniť s tvrdeniami žalobkyne, že v zmluve nebola určená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Aj keď úverová zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru.“ (z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 6.2.2020 sp. zn. 16Csp/48/2018).

9. Záver ohľadne správnosti uvedenia tak doby trvania ako aj termínu konečnej splatnosti v úverovej zmluve je potvrdený aj v zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie v konaní C- 485/2019, ktorý vo výroku 2. uviedol: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1
3 5Csp/68/2020

smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý,“

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje žalovaný náležitosť úverovej zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods.2 písm. f) za uvedenú správne a v súlade so zákonným znením.

11. K RPMN:

12. Taktiež výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená korektne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve.

13. Ide konkrétne o položky špecifikované na strane 2 úverovej zmluvy v časti ÚVER nasledovne: výška úveru - 1 000 eur, výška splátky - 22,81 eura, počet splátok 72, úroková sadzba - 17,81 %, odplata 17,81 %, RPMN 19,15 %, priemerná RPMN 18,43 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 1 642,32 eura, dátum prvej splátky 20.11.2016, splátky splácané mesačne, termín konečnej splatnosti 15.10.2022. Všetky predpoklady výpočtu RPMN, ktoré je potrebné do vzorca v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. doplniť teda jednoznačne a nepochybné z úverovej zmluvy vyplývajú.

14. Žalovaná dala do pozornosti aj právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 19.12.2019 sp. zn. 41Co/98/2019, v ktorom uviedol nasledovné: „Vzorec pre výpočet RPMN je uvedený v Prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a predstavuje základnú rovnicu, ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb na druhej strane. Ročná percentuálna miera nákladov sa vypočítava aproximáciou za použitia Newtonovej metódy alebo polenia intervalu, a je preto možné vyvodiť, že nielen spotrebiteľ by mal problém „prekontrolovať“ výpočet RPMN uvedený v spotrebiteľskej úverovej zmluve tak, ako to predpokladá okresný súd.

V súvislosti s údajnou absenciou predpokladov použitých pri výpočte RPMN odvolací súd uvádza, že základný predpoklad, ktorý sa pri výpočte RPMN aplikuje je uvedený priamo v ustanovení § 19 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle tohto ustanovenia sa pri výpočte RPMN vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Následne v Prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený súbor desiatich dodatočných predpokladov. Úlohou týchto predpokladov pre výpočet RPMN je určiť tie zložky, ktoré majú byť zahrnuté do celkových nákladov spojených s úverom, čo je potrebné vtedy, keď tieto zložky nie sú známe alebo ich nie je možné v čase výpočtu RPMN určiť alebo v prípade, že sa môžu líšiť v závislosti od spôsobu uplatňovania zmluvy o úvere. Veriteľ v listine označenej ako „štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere“ uviedol, že RPMN vo výške 14,1 % je vypočítaná pre výšku úveru, počet a výšku splátok uvedených v predmetnom dokumente, pričom zahŕňa všetky náklady s výnimkou úhrady za poistenie výdavkov, poplatkov za možnosť zmeny výšky a počtu splátok, poplatkov za službu odložené splátky a platieb, ktoré je spotrebiteľ povinný uhradiť v prípade omeškania. Predpoklad pre výpočet RPMN teda bol

4

5Csp/68/2020

uvedený v listine, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere a prevzatie ktorej potvrdil podpisom úverovej zmluvy.“

15. Aj náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. považuje žalovaný za uvedenú správne a v súlade so zákonným znením.

16. K splneniu spochybnovaných náležitostí úverovej zmluvy žalovaný predložil aj rozhodnutie Okresného súdu Žilina v rozsudku zo dňa 26.8.2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 27Csp/23/2020 v nasledovnom znení: „Súd v konaní skúmal, či zmluva, ktorá bola uzavretá medzi stranami konania dňa 25.11.2015 obsahuje všetky podstatné náležitosti tak, ako sú uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., najmä náležitosti podľa písm. f) a písm. k), ktoré žalovaná v konaní namietala. Súd dospel k takému záveru, že tak ako sú tieto náležitosti, a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ako aj ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť napísané v zmluve, sú uvedené správne a dostatočne jasne, určite a zrozumiteľne pre žalovanú ako spotrebiteľa.

Termín konečnej splatnosti je v zmluve uvedený v bode 39., ako 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Súd vychádzal z toho, že podľa tohto ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) je podstatné, aby spotrebiteľ mal informáciu o tom, aká je doba trvania zmluvy a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru, z tohto ale nevyplýva, že termín konečnej splatnosti musí byť vyjadrený presným číselným dátumom, ale je postačujúce, aby boli použité objektívne zisiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy úveru a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Tak, ako je v zmluve uvedený termín konečnej splatnosti, a to 84 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ide o uplynutie doby 84 mesiacov, čo je 7 rokov a konečná splatnosť nastane 15. dňa v poslednom mesiaci, a keďže zmluva bola uzavretá 25.11.2015, tak podľa zmluvy je termín konečnej splatnosti dňa 15.11.2022.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, podľa ktorého čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Možno konštatovať,

že žalobca ako veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých žalovaná, ako spotrebiteľ mohla vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Na základe tohto uvedenie konečného termínu splatnosti súd považoval za zákonné podľa § 9 ods. 2 písm. f) a nestotožnil sa s tvrdeniami žalovanej, že v zmluve je nesprávne uvedená táto podstatná náležitosť zmluvy, čo by malo za následok, že úver je bezpoplatkový a bezúročný. Súd vychádzal z ustálenej súdnej praxe tak, ako žalobca citoval jednotlivé rozhodnutia súdov vo svojom písomnom vyjadrení.

Ďalej žalovaná v konaní namietala aj to, že nebolo postupované podľa § 9 ods. 2 písm. k) a v zmluve nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Tu sa súd taktiež nestotožnil s tvrdením žalovanej s tým, že v zmluve sú dostatočne jasne, určite a zrozumiteľne uvedené všetky podstatné náležitosti tak, ako sú vyžadované podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Súd teda dospel k takému záveru, že sú aj v tomto prípade splnené zákonné podmienky, aby bolo možné konštatovať, že zmluva uzavretá medzi stranami konania zo dňa 25.11.2015 spĺňa všetky zákonné náležitosti a úver,

5

5Csp/68/2020

ktorý poskytol žalobca žalovanej nie je bez úrokov a bez poplatkov. Súd vychádzal z toho, že vzorec pre výpočet RPMN je uvedený v prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a predstavuje základnú rovnicu, ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Súd konštatuje, že v zmluve sú dostatočne vyjadrené všetky náležitosti, na základe ktorých žalovaná mala možnosť pred vstupom do tohto úverového vzťahu sa dostatočne oboznámiť so všetkými podmienkami a prípadne realizovať inú voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. Súd dospel k takému záveru, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená korektno spolu s predpokladmi pre výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve. Žalovaná v konaní neuvádzala nesprávnosť údajov o RPMN v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, ale konštatovala, že v zmluve nie sú uvedené predpoklady tak, ako to vyplýva z § 9 ods. 2 písm. k). Z hodnoty RPMN tak, ako je uvedená v úverovej zmluve je žalovanej jasné a zrejme, v akej výške sú náklady v zmluve zahrnuté a umožňuje to žalovanej, aby porovnala úver, ktorý ponúkol žalobca s akoukoľvek ďalšou ponukou na trhu. Žalovaná mala podľa údajov v zmluve k dispozícii dostatočnú súhrn informácií, na základe ktorých sa mohla kvalifikovane rozhodnúť. Súd teda dospel k takému záveru, že tak, ako je uvedená hodnota RPMN v zmluve, táto zodpovedá § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda ani z týchto dôvodov nie sú splnené podmienky, aby bol úver bez úrokov a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) resp. d) zákona č. 129/2010 Z.z.

Súd pri rozhodovaní vychádzal zo súdnej praxe a rozsudkov citovaných vo vyjadrení žalobcu a nie z rozhodnutí, ktoré uvádzala vo vyjadrení žalovaná práve z toho dôvodu, že sa stotožnil s tým, že síce cieľom zákonnej úpravy spotrebiteľských úverov je ochrana spotrebiteľov pred nekalými praktikami poskytovateľov úverov, pred neprehľadnými, nejasnými a nezrozumiteľnými zmluvami. Nie je to ale nástroj pre špekulácie spotrebiteľa za účelom získania úveru zadarmo a bez akýchkoľvek poplatkov v prípade, keď bol úver získaný na základe jasnej, prehľadnej a zrozumiteľnej zmluvy. Ochrana spotrebiteľa, ako slabšej zo zmluvných strán má nepochybne svoje opodstatnenie, avšak zároveň aj svoje hranice, ktoré sú dané zásadou spravodlivosti a účinnosti ochrany ohrozeného prípadne porušeného práva. Zvýšenú ochranu spotrebiteľov nie je ale možné interpretovať tak, že má zabezpečiť nadradené postavenie spotrebiteľov a nemôže ísť o ochranu absolútnu, ktorá zbavuje spotrebiteľa akýchkoľvek povinností."

17. Princípom právnej istoty sa už v minulosti v mnohých svojich rozhodnutiach zaoberal aj Ústavný súd SR. Ide o rozhodnutia IV. ÚS 499/11 zo dňa 22.11.2011, ako aj IV. ÚS 92/09, I. ÚS 87/93, PL ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06, IV. ÚS 209/2010, PL ÚS 6/04, III. ÚS 328/05, ktoré zdôraznili, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných sporoch zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Pokiaľ

teda Slovenská republika je právnym štátom ako sa to uvádza v článku 1 ods. 1 Ústavy SR, potom je potrebné zachovávať princípy právnej

6

5Csp/68/2020

istoty a v súvislosti s ním akceptovať právne závery vyšších súdnych autorít, čo v danom prípade je reprezentované spomínaným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR. Jeho nerešpektovanie by bolo možné vyhodnotiť aj ako svojvôľu v rozhodovaní, ktorá je neprípustná (z rozsudku Krajského súdu Prešov zo dňa 22.8.2019 sp.zn. 25Co/37/2019).

18. K naliehavému právnemu záujmu na určení neprijateľných zmluvných podmienok:

19. Existenciu naliehavého právného záujmu na určení neprijateľných zmluvných podmienok musí v konaní preukazovať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať a byť preukázaný nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, keď bol rozsudok vyhlásený. Nedostatok naliehavého právného záujmu je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite.

20. Žalobkyňa v konaní nepreukázala absolútne žiadny naliehavý právny záujem na určení žalovaných zmluvných podmienok za neprijateľné, nakoľko ide o ukončenú zmluvu. Žalovaný preto považuje žalobu aj v tejto časti za nedôvodnú a dôkazmi nepodloženú.

21. Na základe doposiaľ uvedených skutočností je preukázané, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti platného právného úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

22. Z uvedených dôvodov preto žalovaný nepovažuje žalobu za dôvodnú, keďže žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní zamietol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právného zastúpenia.

23. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 , úverovými podmienkami, dokladmi o platbách za r. 2016 - 2ks, r. 2017 - 14 ks, r. 2018 - 12 ks, r. 2019 - 8 ks.

24. Ide o Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 (ďalej ako „úverová zmluva“).

25. Na základe úverovej zmluvy bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 1 000 eur, ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 22,81 eura. V úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 17,81 %, RPMN vo výške 19,5 % a priemerná RPMN vo výške 18,43 %.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej ako ZoSÚ), platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy.

27. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať:

- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ),

7

5Csp/68/2020

- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ).

28. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, tak z tohto rozsudku vyplýva povinnosť zákonodarcu stanoviť obligatórne náležitosti, ktoré v prípade ich absencie v spotrebiteľskej zmluve vedú k sankcii v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Túto povinnosť si zákonodarca jednoznačne splnil, keďže z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vyplývajú

dôsledky porušenia povinností dodávateľom, pričom bezúročnosť a bezpoplatkovosť postihuje tie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré neobsahujú exaktne stanovené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), t. j. zákonodarca vyberá z množiny všetkých zmluvných náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 zákona a ustanovuje výpočet iba tých podstatných náležitostí potrebných pre odplatné uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dodávateľovi nepripadá právomoc si svojvoľne reštriktívne vykladať citované ustanovenie.

29. K dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd uvádza:

30. Pokiaľ súd vychádza zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016, tak v tejto exaktne takýto údaj nie je vyjadrený. Túto náležitosť nie je možné stotožňovať ani s údajom o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti je samostatnou náležitosťou a v praxi nemusí byť totožný s údajom o konci doby trvania zmluvy. Z uvedeného dôvodu preto aj zákonodarca vyžaduje uvedenie týchto náležitostí samostatne.

31. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že doba trvania je 72 mesiacov, teda že to predstavuje dobu od termínu prvej splátky dňa 12.11.2016 do termínu konečnej splatnosti 15.10.2022, alebo že túto je možné zistiť podľa splátkového kalendára.

32. Uvedené predstavuje iba dobu splatnosti splátok, avšak nie dobu trvania zmluvy. Nie je známe, z akých logicko-matematických úvah žalovaný vychádza, pokiaľ tvrdí, že od 12.11.2016 do 15.10.2022 je 72 mesiacov. Nesprávnosť tvrdení žalovaného a teda zmatečnosť jeho vyjadrení je daný jednoduchým dátumovým výpočtom, na základe ktorého je zrejmé, že rozpätie od 12.11.2016 do 15.10.2022 je bezpochyby menej ako 72 mesiacov.

33. Argumentácia žalovaného je zjavne špekulatívna, zmatečná, zavádzajúca a navyše vzájomne si odporujúca.

34. Je potrebné uviesť, že požiadavka uvádzať dobu trvania zmluvy zodpovedá požiadavke smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES len s tým rozdielom, že slovné spojenie „doba trvania“ je v citovanej smernici vyjadrené slovným spojením „dĺžka trvania“. Aj pojem „doba trvania“ aj „dĺžka trvania“ vyjadruje sumár intervalu od - do.

35. Zmluvná náležitosť doby trvania spôsobom ako to vyžaduje zákon na vnútroštátnej úrovni a smernica na únijnej úrovni neobsahuje a jej zisťovanie z iných náležitostí, resp. výpočet samotným spotrebiteľom, požiadavke zákona na uvádzanie doby trvania zmluvy nezodpovedá. V praxi výpočty spotrebiteľa a dodávateľa nemusia byť totožné, čo môže

8 5Csp/68/2020

privodiť rozpory. Z uvedeného dôvodu preto aj zákonodarca vyžaduje uvedenie jednotlivých náležitostí exaktne a samostatne.

36. Za splnenie tejto požiadavky nemožno považovať dátum konečnej splatnosti, pretože sa jedná o iný údaj, resp. inú obligatórnu zmluvnú náležitosť. Označenie doby trvania uvedeným spôsobom v posudzovanej spotrebiteľskej zmluve v žiadnom prípade nemožno považovať za zachované.

37. Doba trvania zmluvy musí byť spotrebiteľovi známa najneskôr v čase, keď vstupuje do zmluvného vzťahu, tak aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne a jednoznačne informovaný o predpísaných náležitostiach, týkajúcich sa zmluvného vzťahu, už v čase jeho vzniku.

38. Vyjadrenie doby trvania zmluvy má pri podpise spotrebiteľskej zmluvy význam pre spotrebiteľa, či ponúknutý úver akceptuje alebo nie, a to vzhľadom na subjektívne posúdenie svojej budúcej ekonomicko-finančnej situácie. Konanie dodávateľa z tohto hľadiska môže označiť ako nekalú obchodnú prax, pričom súd považuje za neprípustné, aby dodávateľ prenášal svoju zákonnú povinnosť priamo na spotrebiteľa (spotrebiteľ si má samostatne určiť zmluvnú náležitosť vyvodením z iných náležitostí).

39. Spotrebiteľ z dôvodu prevládajúcej dôvery v správnosť a poctivosť postupu dodávateľa nepocituje dôvodnosť čítať veľké množstvo zmluvných ustanovení, pričom sa domnieva, že sú v súlade s právnymi

predpismi a pravidlami ekonomiky. Zo strany dodávateľov však dochádza k zneužívaniu tejto dôvery a konaniu v rozpore s dobrými mravmi.

40. Naliehavosť tejto požiadavky vyplýva z veľkého množstva verejne prístupných súdnych rozhodnutí.

41. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/76/2019 zo dňa 20.2.2020, z ktorého súd vyberá:

- odôvodnenie 40.: „Pokiaľ však ide o dobu trvania zmluvy ako náležitosť vyžadovanú ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., odvolací súd konštatuje, že zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú a v tom prípade je potrebné uviesť presnú dobu trvania zmluvy. Je pritom nevyhnutné, aby údaj o dobe trvania zmluvy bol uvedený priamo v samotnej spotrebiteľskej zmluve, teda na listine na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Zmyslom ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom dotknuté ustanovenie rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Stanovenie obligatórnej náležitosti zmluvy znamená presné a jasné vymedzenie obsahovej informácie, nie nutnosť spotrebiteľa dovodzovať takýto údaj (informáciu) pred podpisom zmluvy. Poskytovateľ úveru, ktorý je autorom formulárovej zmluvy, v čase uzatvárania zmluvy nepochybne pozná každú jednotlivú jej obsahovú náležitosť, a teda aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Formulácia doby trvania zmluvy tak, ako je uvedená v posudzovanej zmluve o úvere, je neurčitá, keďže

9

5Csp/68/2020

zmluva nemusí trvať len do splatenia záväzkov, ale môže napr. trvať a zaniknúť aj iným spôsobom, ako splatením.“

42. Ďalej súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2020 zo dňa 19.11.2020, z ktorého súd vyberá:

- odôvodnenie 51.: „Súd prvej inštancie správne zistil, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti vyplývajúce zo Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona č. 129/2010 Z. z. (ZoSÚ). Treba totiž rozlišovať medzi termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ďalšou náležitosťou, ktorou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmluve uvedená nie je.“

43. Rovnako aj rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/175/2018 zo dňa 29.4.2019, sp. zn. 22Co/81/2018 zo dňa 29.4.2019, sp. zn. 5Co/38/2019 zo dňa 20.2.2020, sp. zn. 19CoCsp/41/2020 zo dňa 13.5.2021.

44. K predpokladom použitých na výpočet RPMN súd uvádza:

45. K posudzovaniu predpokladov RPMN súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/228/2016 zo 7.11.2017, z ktorého súd vyberá: „K výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým určil, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1542597835 zo dňa 24.07.2015 je bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie vyhodnotil predmetnú zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú z dôvodu chýbajúcich predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Je možné súhlasiť s tým, že uvedené zákonné ustanovenie vyslovene uvádza potrebu uviesť všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Aj keď súd prvej inštancie konkrétne neuviedol, ktoré predpoklady pre výpočet RPMN v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi stranami sporu nie sú konkretizované, z obsahu zmluvy však nevyplýva, ktoré údaje boli použité pre výpočet RPMN. Iba skutočnosť, že v zmluve sú uvedené údaje o úvere bez toho, aby z nej bolo jasné, ktoré údaje boli použité na výpočet RPMN nie je možné považovať za naplnenie lítery uvedeného ustanovenia.“

46. Ďalej súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017, z ktorého súd vyberá: „K údaju o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí

spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonnodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne konštatoval súd prvej inštancie, že už len z tohto jediného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (porov. rozsudok KSPo sp.zn. 3Co 124/2016 z 3.11.2016). Je pritom nesporné, že v predmetnej zmluve spomínané predpoklady pre výpočet RPMN uvedené nie sú. Súd len pripomína, že tá istá povinná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedená aj v

10

5Csp/68/2020

smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g).“

47. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/23/2019 zo dňa 30.5.2019 súd vyberá: „Pokiaľ ide o predpoklady pre výpočet RPMN, výšku RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. j) vyžadoval v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať aj všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Spotrebiteľ by inak nemohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.“

48. Súd poukazuje aj na odôvodnenie 39. rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/187/2018 zo dňa 10.6.2020, že: „Súd však súhlasí s tým, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbajú predpoklady použité na výpočet RPMN. Jasne totiž z § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že v zmluve nepostačuje uviesť len výšku RPMN, ale potrebné sú aj predpoklady použité pre výpočet RPMN. RPMN je totiž najdôležitejší údaj pre spotrebiteľa, ktorý musí viesť čo vlastne táto hodnota predstavuje. Strohý údaj len o výške RPMN by totiž nemal pre neho žiadnu výpovednú hodnotu. Preto musí byť v zmluve uvedené z akých predpokladov sa vychádzalo pri výpočte RPMN (že je to výška úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania a pod.) a to bez ohľadu na to, že tieto atribúty sú v zmluve uvedené, pretože každá z nich osobitne predstavuje ďalšiu povinnú náležitosť zmluvy. Pre úplnosť súd dodáva, že tá istá náležitosť zmluvy, teda aj uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je upravená aj v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a to v článku 10 ods. 2 písm. g).“

49. Súd poukazuje aj na právny záver vyplývajúci z rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/144/2019-180 zo dňa 28.5.2020, kde odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o predpoklady výpočtu RPMN, ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť aj matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

50. Rovnako aj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15CoCsp/9/2020 zo dňa 9.6.2020, odôvodnenie 18.

51. Pre úplnosť súd poukazuje v tejto súvislosti na bod 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17, podľa ktorého: „Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto

11

5Csp/68/2020

ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia.“ Podľa bodu 61. rozsudku: „V tejto súvislosti mal Súdny dvor príležitosť spresniť, že táto požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok, uvedená aj v článku 5 smernice 93/13, by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený touto smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená rovnakou smernicou, sa musí chápať široko (rozsudok zo dňa 20. septembra 2017, Andriuc a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).“ Podľa bodu 66. rozsudku: „Je potrebné dodať, že rovnako ako neuvedenie RPMN v zmluve o úvere sa musí posudzovať situácia, keď tak ako vo veci samej zmluva obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu.“ Podľa bodu 67. rozsudku: „Spotrebiteľa v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.“

52. Z tohto rozsudku Súdneho dvora EÚ evidentne vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať nielen (a) úroveň RPMN (výsledok výpočtu), ale aj (b) matematický vzorec a (c) premenné (predpoklady) použité pri výpočte. Jedná sa o samostatnú náležitosť, pri ktorej nepostačuje iba všeobecné odkazovanie, že „predsa sa tieto údaje len niekde v tej zmluve nachádzajú...“ Zmluva musí obsahovať nielen matematický vzorec výpočtu RPMN, ale tento vzorec musí byť doplnený predpokladmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo neznamená nič iné, ako doplnenie jednotlivých premenných vo vzorci, konkrétnymi číselnými údajmi výpočtu aj s ich pomenovaním, teda všetky predpoklady na výpočet RPMN.

53. Podľa Prílohy č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z. jednotlivé vstupné údaje, ktoré je dodávateľ povinný pri výpočte zohľadniť a z dôvodu transparentnosti ich aj uviesť v zmluve sú:

- X je ročná percentuálna miera nákladov,
- m je číslo posledného čerpania,
- k je číslo čerpania, preto $1 \leq k \leq m$,
- C_k je výška čerpania k,
- t_k je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, preto $t_1 = 0$,
- m' je číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov,
- l je číslo splátky alebo platby poplatkov,
- D_l je výška splátky alebo platby poplatkov,
- S_l je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov.

54. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016, však jednotlivé premenné takto vyjadrené ani nikde súd nenachádza.

12

5Csp/68/2020

55. Podľa ust. § 54 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

56. Vo vzťahu k absencii predpokladov pre výpočet RPMN ako samostatnej obligatórnej náležitosti príkladmo súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 11Csp/52/2020 zo dňa 19.11.2020; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/9/2019 zo dňa 23.11.2020, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/17/2021 zo dňa 16.12.2021; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10Csp/186/2019 zo dňa 3.12.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15CoCsp/9/2020 zo dňa 9.6.2020, proti ktorému podal dovolanie dodávateľ, ktoré uznesením sp. zn. 9Cdo/104/2021 zo dňa 29.4.2021 Najvyšší súd SR odmietol.

57. Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ.

58. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

59. K vydaniu bezdôvodného obohatenia súd uvádza:

60. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

61. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

62. Bezdôvodné obohatenie je vo výške rozdielu medzi platbami žalobkyne, t. j. 1 516,80 eura a výškou úveru 1 000 eur, teda 516,80 eura.

63. Z uvedených dôvodov, súd vo výroku I. tohto rozsudku čo sa týka istiny, žalobe vyhovel.

64. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

65. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

66. Žalobkyňa si uplatnila proti žalovanému okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia. Žaloba
13
5Csp/68/2020

bola doručená žalovanému dňa 20.11.2020. Žalovaný dlžnú sumu žalobkyni doposiaľ nezaplatil, a preto je od nasledujúceho dňa po doručení žaloby, t. j. 21.11.2020 v omeškaní.

67. Z uvedených dôvodov, súd vo výroku I. tohto rozsudku čo sa týka príslušenstva pohľadávky, žalobe vyhovel.

68. K neprijateľnosti zmluvných podmienok súd uvádza:

69. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

70. Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

71. Ide o zmluvnú podmienku uvedenú v úverových zmluvných podmienkach žalovaného, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“

72. V zmysle tohto ustanovenia sa žalobkyňa mala zaviazať na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom.

73. Ďalšia neprijateľná zmluvná podmienka sa nachádza v úverových zmluvných podmienkach žalovaného k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4609236572 zo dňa 26.9.2016 v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“

74. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom žalobkyňa ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť.

75. Na podporu jej tvrdení ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok poukázala aj na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/137/2016 zo dňa 3.10.2016, z ktorého citovala: „Procesný súd zastáva názor, že upomienky v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnu cenu za prvú a druhú upomienku hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú ako aj to, že za poplatok nie je poskytované žiadne plnenie v prospech spotrebiteľa), čo treba považovať za

14

5Csp/68/2020

neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta opätovne netransparentne uvedené iba v ÚP a nie priamo v zmluve.“

76. Žalovaný vo svojom vyjadrení požaduje návrh na vyslovenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve zamietnuť, čo odôvodňuje absenciou naliehavého právneho záujmu.

77. Predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre žalobkyňu ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalých obchodných praktík pri ich uzatváraní.

78. Konštatovanie žalovaného predstavuje popieranie práva žalobkyne na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu ako aj princípu ochrany spotrebiteľa.

79. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách.

80. Podľa čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: „Členské štáty majú zabezpečiť v záujme spotrebiteľov a konkurentov existenciu adekvátnych a účinných prostriedkov na prevenciu neustáleho používania nečestných podmienok v zmluvách, ktoré predávajúci alebo dodávatelia uzatvárajú so spotrebiteľmi.“

81. S poukazom na ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) je súd povinný aj bez návrhu, t. j. ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou.

82. „Ak súd v akomkoľvek spotrebiteľskom spore (spore zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou) posúdi zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacom so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, je povinný uviesť jej znenie vo výroku rozsudku, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ tohto posúdenia nedomáhal.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 1037)

83. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.“

84. Podľa ust. § 3 ods. 5 prvá veta zákona o ochrane spotrebiteľa: „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.“

15

5Csp/68/2020

85. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ určenia jej neplatnosti domáhal a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade nemusí preukazovať.

86. Dostatočnú legitimitu na podanie určovacej žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj iné určovacie žaloby s cieľom ochrany spotrebiteľa poskytuje už citované ust. § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

87. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva, tak ako to vyplýva z únieového práva a vnútroštátnych právnych noriem.

88. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019: „Rozdiel v porovnaní s určovacou žalobou je ďalej v tom, že žalobu o neprijateľnosť zmluvnej podmienky možno uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy. Úplne odlišný v porovnaní s určovacou žalobou je aj účel, ktorému má uvedená žaloba slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky). Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

89. Čo sa týka predmetných neprijateľných zmluvných podmienok (zmluvná pokuta a poplatok za upomienky), tieto predstavujú rovnako už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným.

90. Čo sa týka neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok, tak pre súdenú vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú.

91. Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané.

92. Ak z čl. 2 ods. 3 Ústavy SR vyplýva, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, tak z toho vyplýva aj to, že čo zakázané je, to konať nemôže. Žalovaná má zakázané používať predmetné zmluvné podmienky.

93. Súdu je z jeho činnosti aj známy postoj žalovaného k judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam, ktorá nerešpektuje § 53a Občianskeho zákonníka a o to viac je žaloba na určenie neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok dôvodnejšia.

94. Súd poukazuje preto na publikáciu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1037, 1038 s.: „Napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzná pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore, za

16

5Csp/68/2020

predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne. Zaväzuje ho k tomu požiadavka právnej istoty vyjadrená v článku 2 CSP, ako aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR.“

95. K procesnej stránke dokazovania neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť už bola judikovaná súd poukazuje na publikáciu: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 635 s., 636 s.: „Ak by však dodávateľ opätovne uplatnil žalobou plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú mu už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal, súd mu žalobu bez ďalšieho môže zamietnuť a nemusí už opätovne zdôvodňovať neprimeranosť zmluvnej podmienky. Stačí poukázať už na právoplatný rozsudok súdu. Súd nemôže priznať ochranu dodávateľovi, ak sa domáha plnenia v rozpore so zákonom.“

96. Nie je žiaden dôvod na to, aby tento procesný princíp neplatil aj v prípadoch, keď žalobu podá spotrebiteľ.

97. Z uvedených dôvodov, súd vo výrokoch II. a III. tohto rozsudku, žalobe vyhovel.

98. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

99. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

100. Súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože mala plný úspech vo veci a uplatnila si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

17

5Csp/68/2020

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.